

14 октомври 2009 г.

12:00 ч.

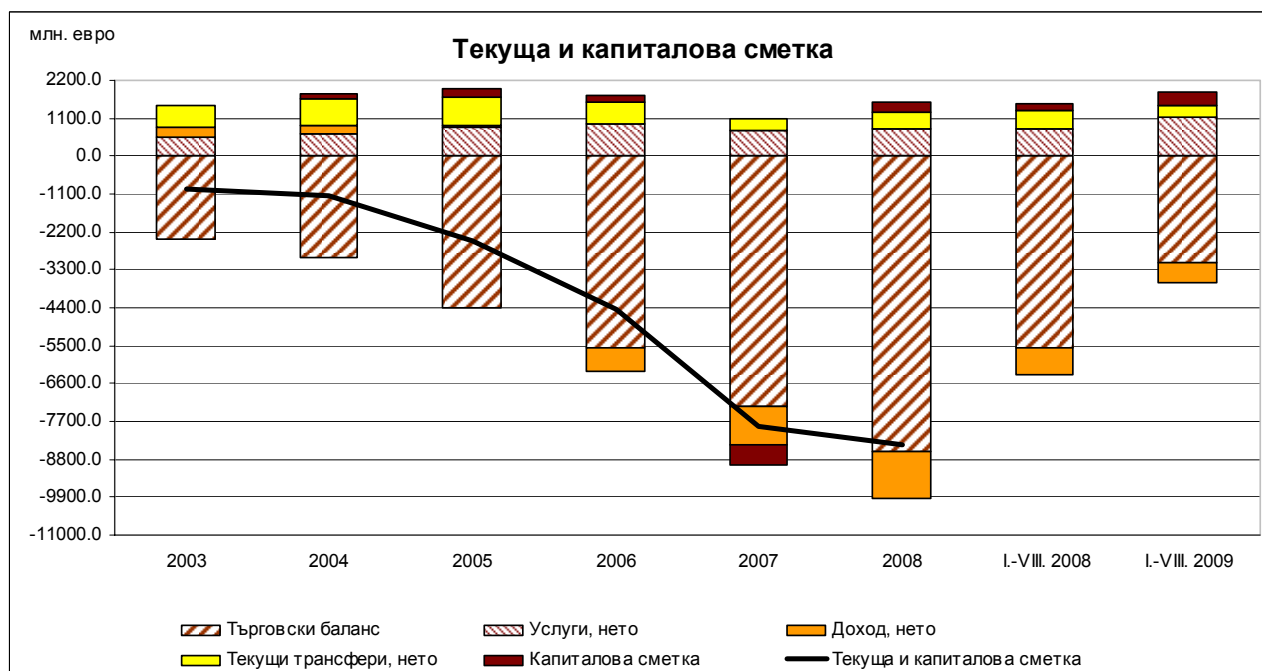
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

януари – август 2009 г.

За януари – август 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 1846.3 млн. евро (5.5% от БВП²), при дефицит от 4823.3 млн. евро (14.1% от БВП) за януари – август 2008 г.

За август 2009 г. **текущата сметка** е положителна, в размер на 284.3 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 211.5 млн. евро за август 2008 г. Основни фактори за увеличението на баланса по текущата сметка в сравнение с август 2008 г. са намалелия дефицит по търговското салдо (с 305.1 млн. евро) и увеличението на салдата по статиите *Доход* (със 142.2 млн. евро) и *Услуги* (с 64 млн. евро). За януари – август 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2202.9 млн. евро (6.6% от БВП), при дефицит от 5051.8 млн. евро (14.8% от БВП) за януари – август 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 2463.6 млн. евро), по статия *Доход* (с 212.5 млн. евро) и увеличението на салдото по статия *Услуги* (с 339.8 млн. евро).

Търговското салдо за януари – август 2009 г. е отрицателно, в размер на 3095.3 млн. евро (9.2% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 5558.9 млн. евро (16.3% от БВП) за януари – август 2008 г. За август 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 255.9 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 560.9 млн. евро за август 2008 г.

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за юли 2009 г. са ревизирани. С отчета за септември 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за август 2009 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 34 117.5 млн. евро и оценка на БНБ за 2009 г. – 33 480 млн. евро.

Износът (FOB) възлиза на 7422.5 млн. евро, при 10 590.3 млн. евро за януари – август 2008 г., като намалява с 29.9% на годишна база, при ръст на годишна база от 22.7% за януари – август 2008 г. За август 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 984 млн. евро, при 1318.8 млн. евро за август 2008 г., като намалява с 25.4% на годишна база, при ръст на годишна база от 15.1% за август 2008 г. **Вносът (FOB)** е 10 517.8 млн. евро, при 16 149.2 млн. евро за януари – август 2008 г., като намалява с 34.9% на годишна база при ръст на годишна база от 24.5% за януари – август 2008 г. За август 2009 г. **вносът (FOB)** е 1239.8 млн. евро, при 1879.8 млн. евро за август 2008 г., като намалява с 34% на годишна база при ръст на годишна база от 8.7% за август 2008 г.

Салдото по **услугите** е положително, в размер на 1121.8 млн. евро (3.4% от БВП), при положително салдо в размер на 782.1 млн. евро (2.3% от БВП) за януари – август 2008 г. За август 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 460.2 млн. евро при положително в размер на 396.2 млн. евро за август 2008 г.

Салдото по статията **Доход** е отрицателно, в размер на 591.6 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 804.1 млн. евро за януари – август 2008 г. За август 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 64 млн. евро при отрицателно в размер на 78.2 млн. евро за август 2008 г.

Нетните постъпления от **текущи трансфери** възлизат на 362.1 млн. евро (1.1% от БВП) при 529.1 млн. евро (1.6% от БВП) за януари – август 2008 г. За август 2009 г. статията **Текущи трансфери, нето** е положителна в размер на 16 млн. евро при положителна в размер на 31.5 млн. евро за август 2008 г.

Капиталовата сметка³ е положителна, в размер на 356.6 млн. евро, при 228.5 млн. евро за януари – август 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 827.7 млн. евро, при положителна сметка в размер на 8754.2 млн. евро за януари – август 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 69.2 млн. евро, при 441.9 млн. евро за януари – август 2008 г. **Преките чуждестранни инвестиции в страната**^{4,5} са 1952.4 млн. евро (5.8% от БВП), при 4605.3 млн. евро (13.5% от БВП) за януари – август 2008 г. Преките инвестиции покриват 88.6% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 91.2% за януари – август 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи нарастват с 63.3 млн. евро, а за януари – август 2008 г. те нарастват със 168.3 млн. евро. **Портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 114.2 млн. евро. За януари – август 2008 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** намаляват със 126.3 млн. евро. За август 2009 г. портфейлните инвестиции – пасиви намаляват с 3.9 млн. евро при намаление от 2.5 млн. евро за същия месец на 2008 г.

Други инвестиции – активи нарастват със 158.8 млн. евро, при намаление в размер на 233 млн. евро за януари – август 2008 г. За август 2009 г. **други инвестиции – активи** намаляват с 93 млн. евро, при увеличение в размер на 321 млн. евро за август 2008 г. **Други инвестиции – пасиви** намаляват със 721.6 млн. евро, при увеличение от 4739.6 млн. евро за януари – август 2008 г. За август 2009 г. **други инвестиции – пасиви** намаляват с 223.7 млн. евро, при увеличение от 995.6 млн. евро за август 2008 г.

За отчетния период статията **Грешки и пропуски** има отрицателна стойност, в размер на 148.9 млн. евро. За януари – август 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 1511.2 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 1167.5 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 2419.7 млн. евро за януари – август 2008 г.

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаление на непроизведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – август 2008 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 15 октомври 2008 г. (www.bnb.bg, секция Статистика/Платежен баланс/Прессъобщения), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – август 2008 г. (публикувани на 15 октомври 2008 г.) са 2980.5 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – август 2008 г. е било 62.5%.

В края на август 2009 г. **резервните активи на БНБ** (без измененията, дължащи се на курсови разлики) намаляват с 1167.5 млн. евро в сравнение с декември 2008 г. През август 2009 г. резервните активи на БНБ намаляват с 98.9 млн. евро.⁶

* * *

Приложение: Платежен баланс на България в евро (аналитично представяне)

Таблиците за платежния баланс и външната търговия на България, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Външен сектор*, съответно *Платежен баланс и Външна търговия*.

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ОТДЕЛ „ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА“

ПЛ. „КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I“ №1, СОФИЯ 1000

тел.: (02) 9145 1656; факс: (02) 980 24 25

e-mail: press_office@bnbank.org

интернет страница: <http://www.bnb.bg>

⁶ В съответствие с пар.310 и пар. 436 на Петото издание на „Ръководството по платежен баланс“, 1993 на МВФ разпределението на Специалните права на тираж (СПТ) между страните, членки на Фонда не се отразява като трансакция в платежния баланс. То се отчита само като увеличение на размера на резервните активи в Част I на Рамката за резервите и ликвидността в чуждестранна валута (публикувана на 18.09.2009 г.). Разпределените СПТ ще бъдат отчетени в международната инвестиционна позиция (с данните за трето тримесечие на 2009 г.), която съгласно календара за разпространение на данни ще бъде публикувана на 30.12.2009 г.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Август.08	Август.09	към 31.VIII.2008	към 31.VIII.2009	към 31.VIII.2008	към 31.VIII.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-204.3	325.3	-4823.3	-1846.3	-8785.3	-5398.8
А. Текуща сметка ¹	-211.5	284.3	-5051.8	-2202.9	-8316.6	-5804.2
Стоки: кредит (f.o.b.)	1318.8	984.0	10590.3	7422.5	15471.8	12036.1
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1879.8	-1239.8	-16149.2	-10517.8	-23935.3	-18169.8
Търговски баланс ²	-560.9	-255.9	-5558.9	-3095.3	-8463.6	-6133.7
Услуги: кредит	804.9	776.5	3854.9	3693.8	5220.6	5207.9
Транспорт ³	204.4	199.0	1121.5	957.5	1541.0	1398.0
Пътувания ⁴	490.8	525.9	1946.1	1943.0	2509.9	2532.9
Други услуги	109.8	51.6	787.4	793.4	1169.6	1277.0
Услуги: дебит	-408.8	-316.4	-3072.9	-2572.0	-4485.0	-4096.9
Транспорт ³	-139.1	-101.1	-1016.9	-702.9	-1464.2	-1155.4
Пътувания ⁴	-166.8	-138.7	-1087.7	-909.4	-1555.1	-1437.8
Други услуги	-102.8	-76.5	-968.3	-959.7	-1465.7	-1503.7
Услуги, нето	396.2	460.2	782.1	1121.8	735.7	1111.0
Стоки и нефакторни услуги, нето	-164.8	204.3	-4776.8	-1973.5	-7727.9	-5022.7
Доход: кредит	165.0	138.6	1179.5	1041.0	1738.1	1678.2
Компенсации на наетите ⁵	135.0	113.5	951.9	810.9	1405.8	1316.4
Инвестиционен доход	30.1	25.1	227.6	230.1	332.3	361.8
Доход: дебит	-243.3	-74.6	-1983.5	-1632.6	-2999.0	-2795.8
Компенсации на наетите	-1.2	-1.2	-17.5	-11.8	-27.1	-22.2
Инвестиционен доход	-242.1	-73.5	-1966.0	-1620.7	-2971.9	-2773.6
Доход, нето	-78.2	64.0	-804.1	-591.6	-1260.9	-1117.5
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-243.0	268.3	-5580.9	-2565.0	-8988.9	-6140.3
Текущи трансфери, нето	31.5	16.0	529.1	362.1	672.3	336.0
Текущи трансфери, кредит	81.0	54.8	995.2	777.0	1366.7	1038.3
Текущи трансфери, дебит	-49.5	-38.8	-466.2	-414.9	-694.5	-702.3
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	7.2	41.0	228.5	356.6	-468.6	405.4
Капиталови трансфери, нето	7.2	41.0	228.5	356.6	-468.6	405.7
Текуща и капиталова сметка	-204.3	325.3	-4823.3	-1846.3	-8785.3	-5398.8
В. Финансова сметка ^{1, 7}	1340.8	-89.8	8754.2	827.7	14916.3	3452.2
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	700.6	48.6	4163.3	1883.2	7347.2	3783.6
Преки инвестиции в чужбина	49.4	-19.1	-441.9	-69.2	-521.9	-112.6
Преки инвестиции в България ⁹	651.2	67.6	4605.3	1952.4	7869.1	3896.1
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Портфейлни инвестиции, нето	-28.1	-1.5	-294.6	-177.5	-562.5	-479.6
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-25.6	2.4	-168.3	-63.3	-296.0	-72.3
Портфейлни инвестиции-пасиви	-2.5	-3.9	-126.3	-114.2	-266.5	-407.3
Финансови деривати, нето	-6.2	-6.2	-87.1	2.6	-91.0	46.2
Други инвестиции, нето	674.6	-130.7	4972.6	-880.4	8222.6	102.1
Други инвестиции-активи	-321.0	93.0	233.0	-158.8	963.5	-244.8
Търговски кредити, нето ¹¹	-3.9	0.0	-230.1	10.9	-200.8	90.3
Заеми	-15.1	7.8	-214.9	-18.0	-328.3	-36.5
Валута и депозити ¹²	-298.7	87.0	438.7	-152.9	314.1	-264.3
Други активи	-3.3	-1.8	239.3	1.1	1178.4	-34.2
Други инвестиции-пасиви	995.6	-223.7	4739.6	-721.6	7259.1	346.8
Търговски кредити, нето ¹³	20.9	0.0	205.8	-147.5	300.9	-237.4
Заеми ¹⁴	360.3	15.2	2630.1	13.7	3555.0	1034.8
Депозити на нерезиденти	618.7	-241.3	1913.4	-566.7	3478.3	-432.7
Други пасиви	-4.3	2.5	-9.8	-21.2	-75.2	-17.9
Общо за групи А, Б и В	1136.6	235.5	3930.9	-1018.6	6131.0	-1946.6
Г. Грешки и пропуски	-397.6	-334.4	-1511.2	-148.9	-2194.0	-966.4
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	739.0	-98.9	2419.7	-1167.5	3937.0	-2913.0
Д. Резерви и друго финансиране	-739.0	98.9	-2419.7	1167.5	-3937.0	2913.0
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-739.0	98.9	-2419.7	1167.5	-3937.0	2913.0
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за юли 2009 г. са ревизирани.

С отчета за септември 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за август 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 6 октомври 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намяне на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СТП) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.